

Universitätsbibliothek Paderborn

Consilia || Salomonis, || Sive || Collecta Salomonis || Axiomata

Maxime Necessaria Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; E Gallico In
Latinum versa, revisa & amplicata per Auctorem, cum Indicibus
necessariis

Continuatio || Consiliorum || Sapientiae, || Sive || Axiomatum || Salomonis -
Maxime Necessariorum Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; Cum
Reflexionibus Sup hac Axiomata

Cureau De Lachambre, Pierre

Coloniæ Agrippinæ, 1694

XVII. Mulierem fortem quis inveniet? procul & de ultimis finibus pretium
ejus. Prov. 31.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37901

Denique quia securus es, quod habeas bonam voluntatem, non occludas pacem tuam, qui tibi de caelo his verbis mittitur. *Pax hominibus bonae voluntatis.*

REGULA DECIMA SEPTIMA.

Mulierem fortem quis inveniet: precium eius, & de ultimis finibus pretium eius. PROV. 31.

PARAPHRASIS.

Hoc dicitur, non quod nulla in mundo veniatur femina fortis, sed quod non sit homo sufficienter sapiens & satifelix talem invenienti, aut eam distinguendi inter alias feminas, quae se tales figurant, & sic etiam oculos illius natissimos decipiunt.

Si tamen nihilominus aliqui conarentur eam querere, ecce eius imaginem quam illis propono pro sua meliori formatione talem cognoscendi. Hoc secundum meam opinionem faciet illi iudicare, quod si oporteret ire usque ad Indos pro quaerenda tali muliere.

meretur ut quis illuc iret, & pro casola hunc sumeret laborem, quem alii sumpserunt pro multis aliis rebus infinite minus raris & minus pretiosis.

REFLEXIO.

Non potest dubitari, quod inter felicitates hujus vitæ, una ex desiderabilioribus sit, ut videant homines abundantiam, ordinem & pacem stabilitam in suis domibus.

Cura eam stabilicndi pertinet particulariter ad ipsam fæminam. Honor & obligatio Mariti est laborare pro Republica, ipsi consecrare suum tempus & suas curas, & mereri per suas excellentes qualitates obtinere unum ex primariis gradibus inter eos, qui illam regunt.

Hæc duo officia fuerunt assignata à divina Providentia Domino, & Dominæ domus & familiæ, de quo loquitur Salomon in ultimo suorum Proverbiorum. Ambo se tali modo comportent, ut & Angeli non possint sine admiratione videre gratiam, quæ illos illuminat & sustentat

stentat, nec etiam homines dicere queant, quis ex his duobus magis debeat admirationi haberi.

Est certò pulchrum videre pulchras actiones alicujus Principis, dum continet populum in obedientia, aut præsidet in confesso Senatorum, supervenientibus motibus qui statum commovent; Sed etiam illi qui contemplantur Regimen foeminarum in Palatio, videntur res dignas, nec minus gloriosas. Ita ut non distinguatur unus ab altera, & elogium commune, quod vox publica illis tribuit, sit, quod sint duæ personæ, quæ regunt per sua exempla, omnes actiones suorum Civium, & quæ simul dividant ex merito omnes laudes admirationes suæ Provinciæ.

Hæc est prima delineatio suarum imaginum, quas sapiens delineavit pro duobus futurorum sæculorum, ut respondere lachrymis & gemitibus eorum, qui accedunt ipsum Cœlum de malo successu Matrimonii.

Talis fœmina obediens suo Marito, interim dum ille dirigit Senatorem, regit suam domum

domum cum supremo dominio absque
tamen ullo strepitu & violentia : ejus Po-
tentia in domo est magna , quia venit de
Cælo : Ipsa non quærit sicut aliæ mulie-
res facere sibi authoritatem per magni-
ficentiam suorum vestimentorum. Ve-
rum quidem est , quod induatur bysso &
purpura , & quod in modo se vestiendi
observet leges decoris & consuetudinis ,
sed his non indiget , ut honoretur & re-
spectetur à suis domesticis. Deus ipsi fe-
cit vestem , similem ejus , quam nobis de-
stinavit , si noster primus parens perman-
sisset prudens. *Fortitudo & decor indu-
mentum ejus.* Salomon vult nobis insinua-
re , quod appareat in oculis hujus Princi-
pissæ aliqua grandæva Majestas , quæ se
diffundit super illam sicut aliquod indu-
mentum ; quod confert suæ faciei , suis
verbis & suis actionibus certam quan-
dam gratiam , plus quàm humanam , quæ
rapit corda , & reddit felices illos , qui ipsi
inserviunt , & recipiunt ex ejus mandatis
felicitatem ipsi obediendi , & occasionem
ipsi testificandi per suam promptitudinē ,
& excessus suorum gaudiorum , intentiones
suarum animarum, g 2 Hoc

Hoc est, quod totam continet domum in ordine. Unusquisque invenitur in destinato loco, & exercitio sibi ordinato. Timor respectuosus qui illos continet non est sicut in aliis domibus aliquis timor, ne quis de commissis erroribus arguatur & patiatur, sed tantum ne succubilis.

Non est illa solummodo Domina suorū domesticorum, sed ipsorum mater. Inter principales leges sui Regiminis est prima, ne quid omittant, ad quod obligantur. Secunda est, ne quid ipsis desit, & ut habeant omnia, que ratio & justitia requirit pro illorum solatio & sanitate. Curam habet, ne justam causam habeant lamentandi, ponendo ipsis ante oculos semper novas rationes, quibus persuasi succedant, & credant se vicissim amari: Ita ut illi ipsimet judicent, quod illorum personæ considerentur, & severitas approbetur.

Hæc benignitas tam liberalis & affabilis extendit se sine exceptione super omnes. Est enim mala Regula in domibus & familiis

familiis, ubi multi dantur officiales, eligendi solummodo unum, qui per suam fucatam fidelitatem Dominum aut Dominam eò deducit, ut omnes alios dimittat, & qui per inconsideratas relationes plus errorum & clamorum in domo una faciat, quam in toto anno causarentur, si hic Dominus & Domina conarentur ita agere, ut ab omnibus æqualem amorem mererentur. Sui amorem apud omnes obtinere, hoc est magnum & divinum secretum Æconomix in domibus; Politicæ pro constitutis in throno & tribunalibus; & Hierarchiæ in Sanctuario. In quocunque etiam Regimine constitutus sis, si vis felix esse, sis amabilis. Non conare tibi efformare aliquam methodum magis spiritualem, minus tamen cognitam. Ipse Deus ut Deus non scit, nec habet alium modum in regimine & Dominio suæ æternitatis. *Ubi regnat æternus Amor & æterna pulchritudo.*

Mulier est Domina de qua loquimur, non intermittit occupationes proprias sui sexûs, etiam acû laborandi. Quod

§ 3 verò

verò magis mirandum est , illam has artes per nullam aliam , quàm per inspiratam à sua iuventute digitis scientiam acquisivisse , ideò tamen non minus habilem esse exemplo & instructione Artificibus etiã habilioribus , sicut pariter admirationi Dominabus , quæ tempus suum transigunt ipsam considerando , & ab ipsa aliquid addiscendo , quamvis nimis tardè inceperint ipsam cognoscere , ut se reddant capaces illam imitandi. *Quæ sicut lanam & linum , & operatur consilio manuum suarum.*

Tales minores curæ , dicit Salomon , non sunt scopi suæ virtutis , nec suæ potentia & industria. *Manum suam misit ad fortia.* Hæc quæ scit tam bene suis manibus laborare , scit etiam suo brachio uti , & suo heroico animo , dum necessitas requirit , ut ostendat , quod non sine causa vocetur femina fortis. Si quis debet opponere violentis actibus Vicinorum , vel eripere ex manibus usurpatorum bona malè parta , vel sustinere contra formidabiles Causas innocentiæ , & causas suarum

rum oppressorum subditorum ; aut vero si oporteat vendere & emere , aut contra omnia opposita obstacula suorum intentionum extendere fines sui Domini per sibi utiles acquisitiones , & feliciter triumphare contra omnes deceptiones , proditiones , & zelotipias : hæc incomparabilis Domina se opponit , & pervenit ad scopum. *Roboravit fortitudine brachium suum.*

Adhuc amplius , dicit Propheta , illa est , quæ per suum miraculosum ingenium scit artem negotiatoriam transportandi usque ad Indos grana & redditus alios suarum terrarum , & exinde referendi in iisdem navibus thesauros Ophir & Tharsis , & omnia alia bona , aurum & argentum , quod decet domui & Patriæ suæ. *Facta est quasi navis in stitoris , de longè portans panem.* Bona est annotatio Salomonis , quod naves ipsius sint figura suæ utriusque manus miraculosè extensæ , & miraculosè felicitis ad dandum & recipiendum. Ita ut Deus has in domo sua benedicens , pariter illas benedicat dū sunt in mari , dum tempestates obediētes benedictioni

divinæ, eas respiciunt in itinere, & ad-
jutorio sunt perveniendi ad portum.
Navestaliter onustæ divitijs Orientis fe-
liciter adveniunt quolibet anno illic, ubi
ab hac Domina expectantur, cujus suspi-
ria fortissima sunt ad cælum usque pene-
trandum.

Sed super hæc omnia miraculum ejus
Ingenii magis amabile & dignum scitu o-
mnibus populis est, quod Maritum suum
reddiderit ditissimum hominum sine de-
prædatione aut afflictione alicujus, nec
dando ullam ansam nec cælo nec orbi
conquerendi. *Confidit in ea cor viri sui,
& spoliis non indigebit.*

Post omnia, quæ sunt miraculosiora in
sua persona, & quod Posteritas quam
maximè, secundum meam opinionem in
ipsa amare debet, est quod hæc Principes-
sa tam sedulò occupata labore negotia-
rio, & œconomia, nihil minus quam talis
appareat in illis occasionibus, in quibus
decentia comparet in societate aut con-
ventu hominum sapientum, dum his
lustrem dat causam congaudendi suo de-
fabili modo conversandi cum illis.

In talibus conversationibus ejus complacencia & honor non consistit in propriis discursibus, nec etiam in proferendo suas cogitationes & ratiocinia super illis propositionibus quas proponunt. Imaginatur sibi quod prudentia & modestia non permittant, ut compareat coram talibus sapientibus alia quàm discipula, & non prætendit alium gradum quàm illum, quem tenebat Magdalena ad pedes Salvatoris: *Sedens secus pedes Domini audiebat verbum illius.*

Verum quidem est, quod non studuerit, & quod imprudenter ageret, si ratiocinaretur cum illis de altis mysteriis, sed quod rarum est in aliis fæminis, ipsa tres possidet scientias, quas mirantur hujus orbis Magistri.

Prima est quod illos sciat bene ad propositum interrogare, & ipsis pulchras & dignas offerre occasiones proferendi eloquenter illa quæ sciunt. Secunda est, quod sciat faciliter & clarè concipere responsa illorum. Tertia est, quod sciat illos admirari, & exprimere suas admirationes per verba ex quibus vident fortitudinem, & suæ faciei sinceritatē. g 5 Com-

Complacencia hominum sapientum, qui magnas sciunt scientias, non est dicendi illas in scholis: Una enim ex primariis & antiquioribus legibus scholasticis est, quod omnia quæ ibi dicuntur, contradicantur. Hinc scholæ sunt campus eorum certaminum, & societates & conversationes theatrum tritumphantum.

Ad minimum videtur mihi, quod nunc ex sapientioribus Scriptoribus nostri Sæculi valde bene dixerit, quod in conversationibus, in quibus ignorantes habent multum ingenii & modestiæ, & sapientes multum eloquentiæ, gloria & gaudium unius & alterius non sint multum disparia.

Elogium hujus fœminæ fortis includitur his verbis: *Fallax gratia & vana pulchritudo: Mulier timens Dominum, ipsa laudabitur.*

REGULA DECIMA OCTAVA.

Salus Anima melior est omni auro & argento; & corpus validum, quam census immensus. Eccl. 30.

PARA